

NOWINY CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK NIEZALEŻNY DLA WSZYSTKICH

WARUNKI PRENUMERATY: Z odnośnieniem do domu 2.— zł. miesięcznie.
CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr., w tekście 30 gr., za tekstem 20 gr. mm.
Zagraniczne 50 proc. drożej. Układ 5-szpaltowy. — Drobne ogłoszenia 5 gr. wyraz.

Cena egzemplarza 7 groszy

Redakcja i Administracja: ul. Najświętszej Marii Panny № 23. — Telefon № 3-15. — Administracja czynna cały dzień.

Redaktor i Wydawca: I. SIEMIATYCKI

Nakładem Zrzeszenia Bezrob. Pracowników Drukarskich.

Gdynia pod terorem nieuchwytniej bandy szantażystów

Otrzeliwanie kinematografu „Morskie Oko”,
którego właściciel nie złożył szajce żadanego okupu

Gdynia, 24.3.

Od szeregu dni mieszkańcy naszego miasta znajdują się pod wrażeniem nieuchwytniej szajki szantażystów, która pod nazwą „Białej Ręki” wymusza okup od poważniejszych obywateli miejscowych. Podniecenie powiększyło dziś wieczorem ostrzeliwanie kinematografu „Morskie Oko”, którego właściciel p. Schmidt nie złożył bandzie żadanego okupu w sumie 1000 złotych.

Szantażyści wysłali dotychczas do niego dwa listy, a wieczorem o godzinie 17 przysłali posłańca z trzecim listem, w którym domagali się ostatecznego wydania pieniędzy. Równocześnie zatelefonowali do kina, dziś nieczynnego z powodu postu, i zapowiedzieli, że jeżeli za godzinę nie otrzymają pieniędzy, to „będzie źle”. —

Istotnie o godzinie 10,45 strzał do gmachu kinoteatru „Morskie Oko” zaalarmował kierownika i portjera. Gdy obaj wybiegli na dwór, z odległości 30 do 40 metrów dano w ich kierunku trzy strzały. Jedna z kul odbiła się o mur i posadowiła widoczny ślad. Na miejsce napadu przybyła policja i wdrożyła natychmiastowe śledztwo. Narazie ujęto jakiegoś osobnika, którego znaleziono w pobliżu miejsca napadu, a który nie mógł dostatecznie usprawiedliwić tam swej obecności.

Jako podejrzanego o napisanie listu do p. Schmidta z wymuszeniem dla „Białej Ręki” aresztowano byłego urzędnika tutejszego sądu okręgowego, 22 letniego Alfonsa Babkowskiego.

Cała sprawa wygląda nader tajemniczo.

wszystkich ograniczeń niemieckich przeciwko przywózowi polskiemu.

Natomiast ze strony niemieckiej, która — jak wiadomo — wydawała od tego czasu w kilku serjach coraz to ostrzejsze zarządzenia przeciwko przywozowi z Polski, zgodzone się tylko na niektóre ulgi i zarządzenia bojowe ze strony Niemiec bynajmniej nie zostały wprowadzone do stanu rzeczy z 1925 r.

Zgon artysty podczas przedstawienia w przerwie między dwoma aktami.

Kraków, 29.3.

Onegdaj wieczorem wystawiał „Teatr Żołnierza” przy ul. Mogińskiej w Krakowie znana operetkę Lehara „Tam, gdzie skowronki śpiewa”, przyczem jedną z głównych ról kreował p. Ludwik Wilczyński, liczący 30 lat życia. W przerwie między jednym aktem a drugim, p. Wilczyński nagle zasłabł i zanim przybył lekarz pogotowia p. Wilczyński zmarł. Nagła śmierć Wilczyńskiego na deskach scenicznych wywołała w zespole aktorskim „Teatru Żołnierza” deprymujące wrażenie.

Zgon 158-letniego Turka.

London, 29, 3.

W stolicy Wielkiej Brytanii zmarł, będący na obserwacji lekarskiej, najstarszy człowiek na świecie, obywatel turecki, słynny Zara Aga. W chwili śmierci miał on 158 lat. Stan jego zdrowia był niedawno jeszcze taki, że przepowiadano mu co najmniej kilkanaście lat dalszego życia. Według dokumentów Zara Agi, urodził się on w 1775 roku. Był on 12 razy żonaty, a miał 36 dzieci.

Zniesienie Główn. Urz. Ubezp.

Warszawa, 29.3.

Minisier Pracy podpisał rozporządzenie w sprawie zniesienia z dniem 1 kwietnia Głównego Urzędu Ubezpieczeń. Nadzór nad kasami chorych oraz rozstrzygnięcie odwołań od decyzji okręgowych urzędów ubezpieczeń obejmie bezpośrednio ministerstwo.

Żywcem spłonął.

Tragiczny zgon
robotnika polskiego.

Essen, 29.3.

Tragiczny wypadek zdarzył się w hucie „August Thyssen”. Wózek, napelniony płonąca szlaką wyrzucił się, zasypując palacza Lewandowskiego. Nadbiegli z pomocą robotnicy wyciągnęli z pod gruzów zwęglone już zwłoki.

80 proc. zakazów przywozu cofnięto.

Szczegóły ustępstw Polski w układzie gospodarczym z Niemcami.

Berlin, 29.3.

Według półoficjalnego komunikatu, który jest zarazem pewnego rodzaju komentarzem niemieckich sfer rządowych do ostatecznej umowy gospodarczej z Polską, rząd polski zobowiązał się do cofnięcia około 80 proc. wydanych w styczniu r.b. zakazów przywozu, w szczególności zaś w dziedzinie przywozu z Niemiec do Polski maszyn rolniczych i gotowych fabrykatów.

Komunikat ten podkreśla z naciskiem zadowolenie rządu

niemieckiego z podpisanej w Warszawie umowy, albowiem zakazy przywozu ze strony Polski uderzały bardzo boleśnie w interesy eksportowe niemieckiego przemysłu metalowego i maszynowego.

Poza stwierdzeniem, iż Niemcy zobowiązały się do niestawiania również ostatnio wprowadzonej maksymalnej taryfy celnej w stosunku do importu z Polski, komunikat ten o innych ustępstwach niemieckich nie wspomina wcale.

Potworne samobójstwo.

Lwów, 29, 3.

Berta Strejcher doprowadzona do rozpacz swą ciężką chorobą oblała się spirytusem denaturowym, a następnie podpaliła. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził śmierć, odniesioną wskutek ciężkiego poparzenia i ataku sercowego. Ogień w mieszkaniu ugasiła straż pożarna.

75.000 zł. łupem bandytów.

Krwawy napad w klatce
schodowej.

Łódź, 29, 3.

Dziś o godz. 3 po południu przybył do kancelarii notariusza Kuleszy w Zgierzu mieszkaniec wsi Sokolniki, powiat Łęczycki, niejaki Mackiewicz, celem sporządzenia aktu notarialnego kupna domu w Zgierzu. Mackiewicz widocznie śledzili nieznani bandyci, którzy wiedzieli, iż posiada przy sobie większą sumę pieniędzy.

Gdy Mackiewicz znalazł się w klatce schodowej domu, w którym mieścił się kancelarja notariusza pobiegło do niego kilku osobników, dając szereg strzałów rewolwerowych, Mackiewicz padł trupem na miejscu.

Z zeznań notariusza Kuleszy wynika, że Mackiewicz powinien mieć przy sobie 75 tys. złotych.

Z CZĘSTOCHOWY.

Aresztowanie komunistów w Częstochowie.

Do wiadomości władz bezpieczeństwa doszło, że podczas świąt w Częstochowie ma się odbyć w lokalu konspiracyjnym konferencja dzielnicowa członków K. P. P. z udziałem przyjeżdżących delegatów.

W wyniku zarządzanej inwigilacji policja wkroczyła do lo-

kalu i aresztowała Piotra Sadowskiego z Rawy Mazowieckiej, Jana Kupczyńskiego z Radomska. Stanisława Palczyńskiego i Pawła Francka z Częstochowy. Ten ostatni podczas wyborów do Sejmu kandydował z listy PPS-lewicy.

Wszyscy aresztowani oddani zostali do dyspozycji sędziego śledczego.

Krwawy pościg za przemytnikami

Dwu przemytników
zostało zabitych.

Onegdaj Straż Graniczna na odcinku granicznym za wsią Przystajń zauważyła grupę przemytników, przekradających się z Niemiec. Gdy wezwanie „stój” nie odniosło skutku i przemytnicy poczęli uciekać, strażnicy otworzyli ogień z karabinów. Dwu uciekających padło. Jeden poniósł śmierć natychmiast, drugi ugodzony kulą w brzuch dawał jeszcze oznaki życia, lecz przewieziony na posterunek Przystajń wkrótce zmarł.

Zastrzelonymi przemytnikami okazali się Michał Jeziorowski i Jan Placzyński obaj pochodzący z pobliskich wsi Ługi i Dąbrowa.

Znaleziono przy nich spirytus przemycany z zagranicy.

Na miejsce zjechała specjalna komisja z Częstochowy wdrażając dochodzenia.

Napad zgłodniałych bestyj

na wieś pod Częstochową.

Na wieś Piaski pod Częstochową napadło w nocy stado wilków.

W czasie walki jaką stoczyli mieszkańcy wioski kilkanaście psów padło pod kłami drapieżników.

Po dłuższej walce zdołano zgłodniałe wilki, które zapuściły się aż z lasów śląskich, odpendzić.

Stalin ciężko chory?

Do Moskwy wezwano lekarzy-specjalistów

Ryga, 29. 3.

W drugi dzień Świąt nadeszła tu z Moskwy wiadomość o poważnej, a nawet groźnej chorobie, na jaką zapadł Stalin. Podłożem tej choroby jest wadliwa przemiana materii.

Po Moskwie krąży pogłoski, iż Stalin został otruty jakąś nieznaną trucizną, która powoduje powolną i stopniową ruinę organizmu, a wreszcie śmierć. Z drugiej strony twierdzą, iż u Stalina rozwinęła się jakoby na tle wadliwej przemiany materii złośliwa anemja w specjalnie ostrej formie, na którą do tej pory medycyna nie zna również lekarstwa.

**Wzwanie specjalisty
niemieckiego.**

Berlin, 29. 3.

Dziś wezwano telegraficznie do

Moskwy znanego specjalistę niemieckiego w chorobach związanych z wadliwą przemianą materii, dr. Zondeka, który dziś wieczorem opuścił Berlin.

Wezwanie to stoi w ścisłym związku z chorobą Stalina, która jest podobno bardzo ciężka.

**Sowiety zaprzeczają
wiadomościom o chorobie
Stalina.**

„Deutsche Allgemeine Zeitung” tłumaczy, że prof. Zondek wyjechał do Moskwy celem dokonania dorocznej konsultacji lekarskiej wyższych urzędników sowieckich. Konsultacje takie odbywają się co roku na zlecenie rządu sowieckiego. W tym celu rząd ZSRR wzywa w pewnych odstępach czasu kilku znanych lekarzy zagranicznych do Moskwy.

Kompromis i ustępstwa Polski, oto pierwsza charakterystyka porozumienia gospodarcz. z Niemcami

Warszawa, 29 marca.

Stanowisko kół politycznych i gospodarczych wobec zawartego ostatnio porozumienia gospodarczego z Niemcami jest narazie pełne rezerwy, dopóki bowiem nie są bliżej znane szczegóły układu, trudno o nim coś konkretnego powiedzieć i zająć wobec niego wyraźniejsze stanowisko.

W każdym razie zwraca uwagę wstrząsliwość kół zbliżonych do rządu i prasy sana-

cyjnej w omawianiu i wypowiedaniu oceny co do ostatecznego układu polsko niemieckiego.

Jak się okazuje bowiem, rokowania warszawskie o układ gospodarczy, mający zresztą wybitnie tymczasowy charakter i nie likwidujący istniejącej między Polską a Niemcami wojny celnej, co zresztą nie leżało wcale w intencjach delegacji niemieckiej i do czego nie miała ona pełnomocnictw, — nie doprowadziły do zniesienia

Co piszą inni?

Szmok

Tak się nazywa jeden z dziennikarzy w starej komendzie pisa-
rza niemieckiego Freytaga i stąd
słowo to stało się nazwą pospo-
litą. Szmok, to dziennikarz wy-
sługujący się swemu chlebobdaw-
cy i sprzedający swe sumienie
za kawałek chleba.

Takich Szmoków mamy obec-
nie w Polsce — setki. Typowym
przykładem „szmokostwa” jest
np. wczorajszy artykuł w „Ex-
pressie Porannym” o ostatniej
rekonstrukcji gabinetu.

Szmok „sanacyjny” tego bru-
kowca lubuje się w morałach i
kaznodziejstwie. Piszę on:

„...jeszcze nie wszyscy orjen-
tują się w obecnej rzeczywisto-
ści i nawet jeszcze tkwią w tych
metodach, które charakteryzowa-
ły dawne chroniczne „przesile-
nia gabinetowe”, o ustalonym
niemał ceremoniale, przy któ-
rym narodziny rządu, lub rekon-
strukcje gabinetu były poprze-
dzone mnóstwem na efekt zew-
nętrny obliczonych czynności”.

Otóż jeżeli nie wszyscy orjen-
tują się w obecnej rzeczywisto-
ści, to najmniej orientuje się w
niej szmok z „Expressu”, ponie-
waż on właśnie bardzo niedaw-
no zaprzeczał, że nie będzie
żadnej rekonstrukcji. Ale wów-
czas kazano mu tak pisać i —
pisał. A teraz znów po fakcie
dokonanym, każą mu błysnąć
„orientacją”, o której niema po-
jęcia, i na zawołanie pisze o...
orientacji”.

Zresztą szmok „sanacyjny” nie
zdaje sobie wcale sprawy, że
taka czy inna, technika załatwia-
nia przesileni rządowych jest
rzeczą drugorzędną, że przede-
wszystkiem chodzi o program, o
cel zmian rządowych. A ponie-
waż prasa „sanacyjna” o tem pi-
sać nie może, gdyż nic, a nic
nie wie, ponieważ sami przy-
wódcy obozu rządowego są tyl-
ko wańkami wstańkami, czyli
marionetkami w ręku „czynnika
miarodajnego”, więc siłą rzeczy
bierze rzeczy drobne za ważne
i najważniejsze, by mydląc oczy
czytelnikowi, a siebie przedsta-
wić w aureoli wtajemniczonego
we wszystko... szmoka.

Znamienne słowa Wincentego Witosa.

B. premier i b. więzień brzes-
ki, poseł Wincenty Witos, za-
mieścił w „Piaście”, organie
Stronnictwa Ludowego, artykuł,
który jest odpowiedzią do wszy-
stkich tych, którzy zwrócili się
do niego listownie z wyrazami
czci i hołdu w okresie procesu
brzeskiego.

W artykule swym poseł Witos
zwraca uwagę, że gorycz i ból
nie uprawnia nikogo do obojęt-
ności wobec własnego państwa.

Nigdy nie zapomnę — pisze
poseł Witos — co powiedział do
mnie w celi więziennej znany
patriota i działacz, poseł dr. Lie-
bermann.

Kiedy nacierałem mu nadwy-
rężony kark i skaleczone plecy
jakimś płynem przepisanym przez
lekarza, jęcząc z bólu, odezwał
się do mnie: „Panie Prezesie,
straszny to ból fizyczny i mor-
alny, jaki przechodzę, jedna w
tem jest pociecha, że przecież
Ojczyzna tego mi nie zrobiła,
ona jest dobra, to zrobił kto
inny, a w tem jest i nasza wi-
na”.

Powiedział on wielką i głębo-
ką prawdę.

W dalszym ciągu swego arty-
kułu poseł Witos wypowiada u-
wagi związane z obecnymi sto-
sunkami:

Gdyby naczelnym przykaza-
niem wszędzie rządzących było
prawo i sprawiedliwość, to nie
byłoby krzywd, gwałtów i nadu-

żyć. Gdyby nie było zdrajców
i zdrady, to siła ludu byłaby
nieprzebytą tamą dla wszystkie-
go zła, jakie u nas panuje. Nie-
stety tak nie jest, a zapewne i tak
nie będzie. Małostkowość, czy
tchórzostwo, zdrada czy podłość
są stare, jak świat i ze światem
zginą. One też są naszym u-
trapieniem, one są owym ewan-
gelistycznym kamieniem, położo-
nym na grobie dobra i cnót.

Jakaż więc przed nami droga?
Ona jest prosta, jasna i wy-
raźna.

Świadomość swoich praw i o-
bowiązków, odpowiedzialności i
siły. Organizacja wszystkich sił
ludowych. Walka nieubłagana
za prawo i wolność, owe naj-
większe skarby narodu.

Od walki tej nie powinny świa-
domego obywatela wstrzymać
żadne przeszkody, ani też prze-
śladowania, nie powinny znie-
chęcić kłeski i niepowodzenia.
Kto chce żyć, musi walczyć, a
kto chce zwyciężyć, musi wy-
trwać.

Walka ta musi być podykto-
wana obowiązkiem i szlachetne-
mi pobudkami, nacechowana spo-
kojem, wytrwałością i wolą zwy-
cięstwa. A wtenczas napewno
wstanie ów nowy dzień, a ot-
chłanie zwycięży — światło.

Oby zwyciężyło jaknajrychlej!

Drobiazgi krajoznawcze

W powiecie Opatowskim, woj.
Kieleckim, o 21 km. od Ostrow-
ca, leży majątek Mirogonowice-
gdzie zachował się jeden z nie-
licznych obecnie drewnianych
dworów.

Dwór postawiony w końcu
XVIII w. przez ówczesnego wła-
ściciela Mirogonowic, sędziego
Ławskiego, składający się z kil-
kunastu pokoi i kaplicy, posiada
osobliwość w postaci malowideł
ściennych, doskonale zachowa-
nych.

Mirogonowice zawdzięczają je
staraniom małżonki sędziego
Ławskiego, Julianie z Jasień-
skich Ławskiej, osobie o wyso-
kim stopniu kultury, zaś twórcą
ich, był podobno malarz Gołę-
biowski.

Układ tych malowideł, oraz
ich koloryt jest bardzo piękny,
rozdział poziomy proporcjonal-
nie złożony z fryzu i pół ścien-
nych ujętych obramieniami, w
części cokołowej malowane bo-
azerje, nad drzwiami supraporty
ze scenami rodzajowymi. Treść
cią malowideł na polach ścien-
nych, są pejzaże o charakterze
włoskim — fantastyczne budyn-
ki, ruiny i drzewa.

Piece i kominki występujące
w dwóch pokojach obok siebie,
również ozdobione są malowidła-
mi, odpowiadającymi całości.
Zachowały się jeszcze sufity o-
bite płótnem.

Malowidła noszą niewątpliwie
piętno końca XVIII w.

Nie mało uroku dodają tym
pięknym wnętrzom, cenne stare
meble, porcelana, zegary i inne
drobne wartościowe sprzęty,
stwarzając tem całość, posiada-
jącą cechy dawnej siedziby pol-
skiej.

Za dworem ciągnie się ogród
i zewsząd roztacza się jeden z
piękniejszych i rozleglejszych
widoków na pasmo Łysogór.

Należy zaznaczyć, że dwór
jest dobrze zachowany, znać
troskliwą opiekę i zrozumienie
wartości tego cennego zabytku,
szkoda jednak wielka, że dotych-
czas nie był przedmiotem za-
interesowania fachowców i nie
posiada rysunków intentyzacji-
cyjnych.

Nadesłane.

Co myślą elektrownie o bojkocie elektryczności?

Polska Agencja Telegraficzna umieszcza w „Biuletynie Gieldo-
wym” rozmowę przedstawiciela agencji z p. inż. M. Kuźmickim, dy-
rektorem Związku Elektrowni Polskich; do organizacji tej należą
prawie wszystkie elektrownie publiczne, t. j. te, które wytwarzają
prąd dla potrzeb ludności. W chwili obecnej zrzeszone w Związku
elektrownie reprezentują okóło 500,000 kw mocy zainstalowanych
maszyn, w r. 1931 wyprodukowały one okóło licząc, miliard kilo-
watogodzin.

— Co, zdaniem W. Pana Dy-
rektora, wywołało bojkot poszcze-
gólnych elektrowni?

Akcja bojkotowa, brzmiała od-
powiedź, dała się zaznaczyć w
początkach lutego r. b., przypa-
da więc na moment rozpoczęcia
poboru podatku państwowego
od elektryczności, wynoszącego
od 10 do 12,5 proc. ceny prądu.
Podatek został wprowadzony
z dn. 1 stycznia r. b., obowią-
zek zaś ściągania podatku wło-
żono na elektrownie. Stąd też,
prawdopodobnie, wytworzył się
nieprzyjemny nastrój względem
elektrowni, jako przymusowemu
poborcy i egzekutorowi podatku,
bowiem konsument spotkał się
z nieoczekiwaną dlań wyższą
cena prądu o 10 proc.

Egzystencja w kraju staje się
coraz trudniejsza, zarobić gro-
sz c o r a z c i ę ż e j a u-
posażenia pracowników ulegają
coraz bardziej niżce. W tych
warunkach chętnie daje się po-
słuch wszelkim hasłom protesta-
cyjnym, zresztą nie wchodząc
w rozważania, czy hasła są słu-
sne i uzasadnione, byle choć
na chwilę pozbyć się troski o
wykonanie własnego budżetu i
nie odmawiać sobie korzystania
z dóbr materialnych, do których
już się przyzwyczajono.

Spróbowano więc drogi boj-
kotu. Bojkot elektryczności stał
się nawet modnym. Hasło boj-
kotu rzuciło miasto Piotrków,
inne miasta województwa cen-
tralnych (Kongresówka) poszły
za niem. Na terenie Małopolski
zwolenników bojkotu znalazło się
mało, na terenie zaś Śląska,
Pomorza i Poznańskiego o po-
wszechniej akcji bojkotowej nic
mi nie jest wiadomem.

Przebieg akcji bojkotowej był
rozmaity, zależny częstokroć od
ustosunkowania się do sprawy
miejscowych władz administra-
cyjnych. Mielśmy jednak przy-
kłady stosowania daleko posu-
niętego teroru, rozbijania szyb,
bojkotowania sklepów, oświe-
tlanych elektrycznością i t. p.
W chwili obecnej zapal znacznie
już ostygł, jestem gotów przy-
puszczać, że znajdujemy się w o-
kresie likwidacji akcji bojkotowej.
Jeszcze w miastach gdzie pra-
cują kapitał belgijski, tli się
niezadowolenie, pozatem w sze-
regu drobnych miast próbują
uzyskać obniżki taryf.

Przez miesiąc zgórą przemysł
elektrowniany był napastowany
na wiecach i w prasie, elek-
trowniom zarzucano bądź nie-
właściwą politykę, bądź wprost
wyzysk. Powiadano nam, że prze-
cież własny koszt wyprodukowa-
nej kilowatogodziny wynosi za-
ledwie 7—10 gr., a elektrownie
pobierają 60—90 gr., a nawet
wyżej. Czyż to nie wyzysk?

— Istotnie, Panie, Dyrektorze
zarzuty takie elektrowniom były
stawiane. Ile jednak w nich jest
prawdy? Jaka jest przeciętna
kalkulacja prądu?

— Przedewszystkiem muszę
wyjaśnić, Panie redaktorze stan
prawny elektrowni, a później
przejdę do spraw kalkulacyjnych.

Otóż wolno w Polsce wytwa-
rzać i sprzedawać prąd elektry-
czny dopiero po uzyskaniu upra-
wnienia (koncesji) rządowego na
podstawie specjalnej ustawy
elektrycznej z r. 1922. W akcie
koncesyjnym zastrzeżone zostają
prawa odbiorców, wyznaczone

są ceny, nad wykonaniem zaś
koncesji dozoruje władza nad-
zorcza. Co miesiąc zjeżdża do
koncesyjnej elektrowni inspektor,
przeprowadza dochodzenie, wy-
słuchuje skarg abonentów. Wi-
dzimy więc, że działalność elek-
trowni poddana jest bardzo su-
rowej kontroli czynnika publicz-
nego. Za najmniejsze przekro-
czenie grozi jej kara administra-
cyjna. Nie może więc być mo-
wy o krzywdzeniu konsumenta,
o niejednakości traktowaniu
odbiorcy, lub o porozumieniu
kartelowem elektrowni w celu
pobierania wygórowanych cen
prądu w tem przeświadczeniu,
że znajdują się w sytuacji mono-
polisty. Gdyby nawet przypuścić,
że niektóre elektrownie chciały-
by pójść tą drogą, to władza
państwowa ma nie tylko możność,
lecz i obowiązek pilnowania, a-
by warunkom koncesji stało się
zadość. Przemysł elektrowniany
nie jest zatem przemysłem wol-
nym, lecz koncesyjnym i dozo-
rowanym. Istnieje, wprawdzie,
szereg miast w Polsce, gdzie u-
stawa elektryczna z roku 1922
lub ingerencja Min. Robót Publ.
w działaniu swem są organiczne.
Dotyczy to przedewszystkiem
elektrowni komunalnych, które
nie uzyskiwały uprawnień rządo-
wych, lub miast, gdzie obowią-
zuja stare koncesje (Warszawa,
Białystok, Radom). Wiemy na-
tomiasz, że akcja bojkotowa roz-
poczęła się i przejawiała w naj-
silniejszej formie właśnie na te-
renach, na które zostały udzie-
lone koncesje na podstawie pol-
skiej ustawy elektrycznej z ro-
ku 1922. Gdyby akcja bojkoto-
wa miała podstawy słuszności,
godziłoby to przedewszystkiem
w politykę Min. Robót Publ.

Zastanówmy się teraz, skąd
wzięły się liczby kosztów wła-
snych produkcji w wielkości 7
lub 10 gr. za jedną kilowatgo-
dzinę i dlaczego prąd elektrycz-
ny nie jest sprzedawany wszę-
dzie po jednej i tej samej ce-
nie?

Jest to kwestja, bezwątpienia,
zbyt skomplikowana, aby dała
się ująć w kilku słowach pod-
czas wywiadu dziennikarskiego.
O taryfach prądu napisano już
dziesiątki prac przez najpoważ-
niejszych fachowców, a jeszcze
nie wynaleziono właściwej for-
mułki, któraby nie podlegała
krytyce. Jedno — winno zostać
nienaruszone, a mianowicie, aby
kapitał zainwestowany w elek-
trowniach rentował się, inaczej
bowiem nie znajdziemy kapitału
na elektryfikację.

Trudność kalkulacji i sprzeda-
ży w elektrowniach polega na
tem, że elektrownia nie może
wyprodukować towaru na zapas,
jak to robią inne fabryki, musi
wytwarzać tylko wówczas, gdy
jest zapotrzebowanie, musi być
przygotowana na zaspokojenie
potrzeb, gdy one gwałtownie w
ciągu doby wzrosną, musi mieć
dostateczną rezerwę, aby w ra-
zie zepsucia się maszyn lub wy-
padku możliwie najprędzej prąd
dostarczyć. W tych warunkach
koszt własny wyprodukowanej e-
nergii zależny jest od wielkości
obciążenia i rodzaju zapotrzebo-
wania, może się wahać nawet od
4 groszy do 60 i wyżej groszy.

Zresztą tak samo waha się i
cena sprzedażna. W kalkulacji
swej musimy wychodzić z zało-

żenia, w jakim stopniu wyzysku-
je konsument prąd elektryczny.
Wyobraźmy sobie na chwilę, że
zgłasza się do przedsiębiorstwa
samochodowego, wybiera samo-
chód, zastrzega, że ten samo-
chód ma być do jego dyspozy-
cji w każdym czasie; po tej u-
mowie korzysta z samochodu
raz na dzień dla przejażdżki 2
lub 5 kilometrów. Czyż przed-
siębiorca może zgodzić się na
to, aby klient ten płacił zwykłą
taryfę powiedzmy 50 groszy t. j.
tę jaką stosuje się w innych wy-
padkach. Oczywiście nie! Musi
on wliczyć koszty postoju samo-
chodu i obsługi przez całą do-
bę i dlatego kilometr jazdy tak-
iego klienta będzie wielokrot-
nie drożej kosztował, niż to po-
zornie wyglądało. — Tak samo
dzieje się z elektrycznością.

Każda żarówka elektryczna w
mieszkanu musi mieć swój od-
powiednik w elektrowni, i z te-
go odpowiednika klient żarów-
kowy korzysta zaledwie kilka
godzin, słusznym przeto jest, że
płaci drożej. Natomiast rzemieś-
lnik, który u siebie posiada sil-
nik elektryczny i korzysta przez
8 lub 10 godzin dziennie, lepiej
wyzyskuje kapitał, zainwestowa-
ny dla niego w elektrowni, i dla-
tego może otrzymać niższą cenę.
Przemysł chemiczny lub mły-
narski, który daje stałe i wyjąt-
kowe obciążenie, a więc najle-
piej wyzyskuje moc zainstalo-
waną na elektrowni, otrzymuje
najniższą cenę.

Ceny sprzedażne, jak już po-
wiedzialem, wahają się w za-
leżności od stopnia użytkowania
urządzeń, wahać się muszą w
bardzo dużych granicach i nie
można sądzić, że elektrownię, że
sprzedają jedynie po cenach, po-
bieranych za światło od prze-
ciętnego odbiorcy. Dla przykła-
du przytoczę, że Elektrownia
Okręgowa w Pruszkowie pod
Warszawą, pobierająca 78 gr. za
jedną kilowatogodzinę dla świa-
tła, mogła uzyskać w roku 1931
przeciętną cenę za wyprodukowa-
ną kilowatogodzinę zaledwie
16,7 grosza.

W interesie elektrowni leży
dążność do jak największej pro-
dukcji, bo wówczas koszty za
jednostkę produkcji zmniejszają
się i łatwiej prąd sprzedać. Ale
przezorny dyrektor elektrowni wi-
nien pilnować, żeby na tem nie
ucierpiał kapitał i rentowność
przedsiębiorstwa. O ile wysokie
taryfy hamują rozwój przedsię-
biorstwa, o ile niskie taryfy
niszczą przedsiębiorstwo. Pamię-
tamy przecież, jak to było z ko-
lejami, gdy były taryfy przejazd-
owe za niskie. Każdy, kto chciał
i nie chciał, jeździł kolejami, bo
to tanio kosztowało, tabor kole-
jowy niszczył się, a państwo
płaciło deficyty. Tak gospoda-
rzyć nie możemy. Przedsiębio-
rstwa elektrowniane, jeżeli mają
się rozwijać, elektryfikacja, mu-
si się rentować.

Nieśmy pomoc bezrobotnym!

Co słychać w Częstochowie?

KALENDARZYK

Marzec
31

Dziś: Balbiny P.
Jutro: Teodory
Wsch. słońca o g. 5.14
Zachód słońca o 18.03
Długość dnia g. 12.46

Nocne dyżury aptek.

W nocy, ze środy na czwartek
dyżurują apteki:
St. Rynek, Kordeckiego.

Wieczór poświęcony pamięci Brianda.

Pod protektorem p. Lanci-
la, konsula francuskiego z Ka-
towic, Tow. Przyjaciół Francji
dziś, w środę, urządza uroczysty
wieczór, poświęcony pamięci A.
Brianda, na którym po zagaje-
niu p. starosty Kühna, słowo
wstępne o A. Briandzie powie p.
prof. J. Dąbrowski, a odczyt:
„Les Etats Unis d'Europe“ wy-
głosi p. Emile Locher z Ge-
newy.

Początek o godz. 20-ej min.
30 w sali Rady Miejskiej, wstęp
1 zł.

Propozycja pod adresem częstochowskich restauracji.

W niektórych teatrach pa-
ryskich przy końcu przedsta-
wienia podaje się aktorom ko-
lację na scenie. Sceny te mają
na celu reklamowanie „menu”
jednej z restauracji, znajdują-
cej się w bliskości teatru. Ko-
lacja na scenie wpleciona jest
zrezygnując w akcję, tak, iż nie
wywołuje ona wrażenia przerwy
w grze. Sprytny restaurator
nie zawiódł się na swych obli-
czeniach i frekwencja w jego
restauracjach wzrosła znacznie,
gdyż widok smacznie zjadają-
cych na scenie aktorów podnie-
ca apetyt widzów.

A może częstochowskie resta-
uracje zaprowadzą tego rodzaju
reklamę? Przydałaby się na-
szym aktorom.

Asfalt w niełasce.

Asfalt twardolany, który o-
panował ostatnio ulice wszyst-
kich większych miast Europy,
posiada poważne braki: jest za
mało elastyczny i za śliski.

Asfalt zmoczony deszczem
lub zmroźony jest tak śliski,
że niebezpieczeństwem jest o-
panować samochód nawet przy
małej szybkości.

Ta okoliczność skłoniła ma-
gistrat paryski do wszczęcia
prób z innymi materiałami na-
wierzchniemi.

Po długich badaniach eksper-
ci doszli do wniosku, że naj-
lepsze są nawierzchnie zrobie-
ne z mieszanki, w którą wcho-
dzi asfalt, cegła, korek oraz
niewypalona glina garncarska.

Ze względu na duży koszt

REPERTUAR teatru i kin

Teatr Kameralny.

do czwartku włącznie: —
sztuka St. Kiedrzyńskiego pt.
„Piorun z jasnego nieba”.

Dźwiękowy Teatr „Odeon”.
od niedzieli i dni następ-
nych: „Legion ulicy”. W rolach
głównych: Zosia Mirska, Ma-
rja Korska, H. Sajówna,
Zofja Skawińska, Jan Kobusz,
Stefek Rogulski, Tadeusz Fi-
jowski i „Legion ulicy”.

Dźwiękowe „Grand - Kino”.
Od niedzieli 27 i dni następ-
nych: „Bezimienni Bohaterowie”.
W rolach głównych: Marja
Bogdy, Adam Brodzisz, Eug.
Bodo i in.
Nad program: Dodatki dźwię-
kowe.

Dźwiękowy Teatr „Odeon”

Dziś i dni następnych

Prawdziwe święto twórczości polskiej! Najnowszy! Najpo-
godniejszy! Najlepszy film polski na rok 1932 i przyjęty
przez prasę i publiczność z prawdziwym entuzjazmem!
Film ten dajemy jednocześnie z Warszawą!

LEGJON ULICY

Dramat z życia ulicy warszawskiej w 12 aktach. W rol. gł.
Zosia Mirska, Marja Korska, H. Sajówna, Zofja
Skawińska, Jan Kobusz, Stefek Rogulski, Tadeusz
Fijewski i „Legion Ulicy”.

Wejście dla młodzieży dozwolone.

UWAGA! Pomimo kolosalnie wysokiej dzierżawy obrazu —
jak zwykle za nowe filmy polskie — ceny krzeseł parterowych
zniżone! Do rozpoczęcia przedstawienia — tylko 70 groszy!

kładzenia nowej nawierzchni
rada miejska Paryża postano-
wiła narazie zmienić nawierzch-
nię tylko na kilku ulicach. Na
kilku innych ulicach na starą
nawierzchnię asfaltową nałożo-
na będzie cienka warstwa no-
wej nawierzchni mieszkankowej.

Wszędzie bieda po Ulenie.

Przeżywany kryzys gospodar-
czy, który w dalszym stopniu
dotyka również nasze samorzą-
dy, specjalnie ciężko odbija się
na finansach miast t. zw. ule-
nowskich. Kurczące się wpływy

miast nie pozwalają na wywią-
zanie się z zaciągniętych w
„lepszych czasach” zobowiązań.
Do miast takich należy Dąbro-
wa, która nie mogąc zapłacić
należnych Ulenowi rat pożyczko-
wych, zwróciła się o pomoc do
rządu. Wobec tego onegdaj ba-
wiła w Dąbrowie specjalna ko-
misja z Warszawy, która badała
możliwości finansowe miasta.

Orzeczenie tej komisji będzie
niewątpliwie bardzo ciekawe,
niewiadomo bowiem, czy rząd
będzie płacił, czy też każe na-
łożyć... nowe podatki.

Człowieku, nie irytuj się i bądź panem swych nastrojów

Kontrolujmy swój humor, a zobaczymy, że nie warto się
przejmować, gniewać i chmurzyć

W jednym z pism niemiec-
kich ukazał się ciekawy arty-
kuł p. t. „Kontrollieren sie Ihre
Stimmungen! — Kontrolujcie swo-
je nastroje!”

Artykuł ten ilustruje dwa o-
brazki:

Na pierwszym nasępiony, pa-
trzący z podejrzliwością, wściekły na
siebie i na wszystkich, pan z
podniesionym kołnierzem. Ulica
wydaje mu się okropną. Sprze-
dawczynie gazet zatrzasnęła mu
swą budkę przed nosem. A dwie
młode dziewczynki spoglądają
na niego z pogardą. Nawet nie-
bo jest zachmurzone.

Na drugim — obłoczki tań-
czą, figlarnie, gazeciarki robią
oko, a dwie panienki gotowe
pójść za człowiekiem na koniec
świata.

A sam człowiek? Głowa do
góry, krok sprężysty, uśmiech
szczęścia na obliczu, cudowne
cygaro w zębach.

Skąd ta różnica?
Czy to świat się zmienił?
Nie, świat jest taki sam, ale
zmienił się nastrój, humor pa-
trzącego nań człowieka.

Kiedy jesteśmy w dobrym hu-
morze, widzimy wszystko — jak to
się zwykło mówić — przez róż-
ne okulary.

A zły humor znowu nakłada
na nasze oczy — czarne szkła.

Każdy z nas miewa takie złe
dni, kiedy — jak pisze Boy-Ze-
leński, którego autor omawiane-
go artykułu w piśmie niemiec-
kiem niestety nie zna i dlatego
nie mógł go zacytować dla po-
parcia swoich wywodów —

Pysk mu się widzi krzywy,
Wiersze haniebnie głupie,
Bardzo jest nieszczęśliwy
I sam ma siebie w.... pogar-
dzie.

dać się z takich pytań:

1. Czy przeszkadzał mi dzi-
siaj w pracy mój szef? Czy
irytowało mnie jego zachowanie
się?

2. Czy szybko męczyłem się
przy pracy?

3. Czy towarzystwo innych by-
ło mi dziś ciężarem?

4. Czy moja rodzina wyda-
wała mi się dzisiaj nieznośną?

5. Czy było mi wszystko jed-
no, cokolwiek ma się stać?

6. Czy interesowały mnie dziś
kobiety? (Dla pań: mężczyźni).

Co wieczór należy wyciągnąć
z szuflady jedną z tych tabli-
czek, stosownie do przeważają-
cego w ciągu dnia nastroju, i
odpowiedzieć skrupulatnie na
wszystkie pytania.

Po pewnym czasie, na pod-
stawie wypełnionych tabliczek
trzeba sporządzić odpowiednią
statystykę. Na co się to przy-
da? — zapytacie. Co z tego
wyniknie? Autor sądzi, że bar-
dzo wiele.

Po jakimś czasie stwier-
dzimy, że istnieją przyczyny, dla
których jesteśmy w takim, lub
innym humorze. A znając przy-
czyny, możemy ich unikać, oraz
odpowiednio kierować nimi.
Lub ostatecznie dojść do wnio-
sku, że niema sensu przejmować
się np. zimną krwią. Za-
miast irytować się z tego powo-
du, lepiej ją zagrzać i zdobyć
w ten sposób dobry humor na
cały dzień.

Nieprawdaż, że to bardzo
proste. Nawet coś aż za proste.
Ale ostatecznie spróbować moż-
na: jeżeli nie pomoże, to w każ-
dym razie napewno nie zaszkodzi.

Kronika policyjna.

Złodzieje w fabryce luster.

Orbach Saul (Warszawska 37)
zameldował policji, że nieznani
sprawcy zapomocą wybijania szy-
by w oknie dostali się do fabry-
ki luster przy ulicy Krótkiej nr.
10/12, skąd skradli wagę stoło-
wą z miedzianymi talerzami, 8
odważników oraz dwie miednice
wart. 40 zł.

Zamiast kupować kradły.

Kohn Róża (N. Rynek 11)
zameldowała policji, że przyszły
do jej sklepu dwie kobiety, rze-
komo w celu kupna materiału,
którego jednak nie kupiły, a po
wyjściu „klientek” zauważyła,
że skradziono jej 10 metrów
materiału granatowego, wartości
40 zł. Dochodzenie w toku.

Kradzież sztucznej szczęki.

Anders Marja, zam. w barakach
zameldowała policji, że Woźniak
Ignacy i Oleksiak Henryk, zam.
w tychże barakach, skradli jej

szczękę zębów sztucznych, war-
tości 150 zł.

O rower biedniejszy.

Marjan Orłowski (Jodłowa 2)
zameldował policji, że z przed
domu przy ul. Narutowicza nr.
172 skradziono mu pozostawio-
ny chwilowo rower, marki „Bow-
don”, wart. 130 zł.

Nocna kradzież powideł.

Górska Franciszka (Mokra 12)
zameldowała policji, że w nocy
z piwnicy zapomocą wyrwania
skobla skradziono jej trzy garn-
ki z powidłami, wart. 23 zł.

Kradzież psa.

Marja Wawrzyniak (ul. Najśw.
Marii Panny 43) zameldowała
policji, że z mieszkania skra-
dziono jej psa pokojowego, war-
tości 50 zł.

Biurowie i Ogłoszeń

„RENOMA” właśc.

MARJAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja 21.
Telefon Nr. 4-48.

POLECA: dzienniki i czaso-
pisma krajowe i zagr.
SPRZĘDAJE: marki stemplo-
we, pocztowe, weksle,
i t. p.

PRZYJMUJE: ogłoszenia do
wszystkich pism krajo-
wych i zagranicznych.

Obsługa szybka i solidna.

Akumulator w zegarku Kieszonkowym.

Znany zegarmistrz szwajcar-
ski, Pellaton wynalazł mecha-
nizm zegarkowy poruszany elek-
trycznością z małego akumula-
tora, który ładować trzeba tylko
raz do roku. Mechanizm ten,
mniejszy od sprężystego, działa
z dokładnością najlepszych chro-
nometrów i jest znacznie od-
porniejszy na wszelkie uszko-
dzenia. Wielką zaletą zegarków
elektrycznych, które są już o-
patentowane we wszystkich kra-
jach, jest ich taniocść.

Nowootworzona

wędliniarnia koszerna I Aleja 6.
Poleca codziennie świeże, własne-
go wyrobu wędliny, parówki gorą-
ce z kapustą, konsumpcja na miejscu
Z poważaniem D. Goldberg.

Wytwórnia trykotaży Z. Gliksm-
ana w Częstochowie, ul. Berka Jo-
selewicza nr. 4 poleca: pullovery,
swetry, rajzury, sukienki i ubranka
dziecinne w wielkim wyborze. —
Ceny przystępne. Przyjmuje za-
mówienia z własnej i powierzonej
wełny.

Pracownia gorsetów, pasków lecz-
niczych i biustonoszy „FRANCISZ-
KA”. Częstochowa, Piłsudskiego
11, (dawny 9). — Przyjmuje wszel-
kie obstalunki i reperacje, oraz
pranie gorsetów. — Ceny przy-
stępne!

Sprzedaż towarów bławatnych o-
raz pracownia kołder watowych
i puchowych L. Gittler, Częstocho-
wa, ul. Piłsudskiego nr. 1. Posiada
stałe na składzie: kołdry i podpin-
ki od najskromniejszych do najwy-
kwintniejszych.

Ceny zniżone! Przyjmuje do che-
micznego czyszczenia i farbowania
wszelką garderobę i pranie bieliz-
ny. Kołnierze z polyskiem 15 gr.,
koszula z polyskiem 65 gr. Che-
miczna pralnia i farbiarnia „Krys-
tał” ul. Berka Joselewicza 2 (daw.
Ogrodowa 15).

**Domy, place, majątki ziem-
skie**, gospodarstwa większe i
mniejsze okazują do sprzeda-
nia w największym wyborze posia-
da GRABOWSKI II Aleja 31.

POKÓJ umeblowany z niekrępu-
jącym wejściem do wynajęcia.
Wiad. Dąbrowskiego 28 m 2, od
godz. 3—6 po południu.

Dźwiękowe „Grand - Kino”

Oo niedzieli 27 marca i dni następnych
Epopoea bohaterstwa w walce ze zbrodnią i podstępem
ujęta w film p. t.

Bezimienni Bohaterowie

w wykonaniu polskich gwiazd kinematografji

Marji Bogdy, Adama Brodzisza, Eugenjusza Bodo,
Zuli Pogorzelskiej, W. Biegańskiego, Stef. Jaracza,
Cz. Skoniecznego i innych. — Chór Warsa.

Próba szantażu! — Miłość nie zna zdrady! — Triumf spra-
wiercy! — Ukojenie i szczęście w ramionach ukochanego.

NAD PROGRAM: Dodatki dźwiękowe.

Ceny miejsc już od 70 gr. za krzesło! Łoże 1.20 i 1.50.

Wieści z całego świata!

Kat umarł na influencę.

W Budapeszcie zmarł kat Antoni Kozarik. Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie to, że zmarł on jako... ofiara swego zawodu. Mianowicie, przed 3 tygodniami wyprawił na tamten świat jednego ze skazańców. Pora była mroźna. Kat przeziębiał się dostał ostrej influencji i po trzech tygodniach zmarł.

Zabijał on ludzi w imię prawa stanu wyjątkowego, istniejącego na Węgrzech, które jest straszne, a influenza nikogo nie odstrasza od zbrodni.

Od hitlerizmu do obłąkania jeden krok.

W Lipsku w zakładzie dla obłąkanych, wyskoczył z okna i ciężko się zranił niejaki prof. dr. Wilke. Był to fanatyczny hitlerowiec, przekonany, że Hitler zwycięży w wyborach na prezydenta. Kiedy się dowiedział o klęsce swego bożyszczka, dostał ataku nerwowego i spazmów. Na lekcji powiedział swym uczniom: „mój światopogląd załamuje się”, poczem uciekł z sali i długo błądził po ulicach, aż dostał się do zakładu dla umysłowo chorych, gdzie popełnił samobójstwo.

Od 10 lat

nie wiedział, że jest skazany na karę śmierci.

Niezwykły proces rozegrał się przed sądem wojskowym w Orleanie. Jako oskarżony o zbrodnię zdrady stanu, stawał profesor rysunków w kolegium w Fezie, uczestnik wielkiej wojny, Ludwik Fabre.

Aresztowanie Fabre'a nastąpiło przed kilkoma tygodniami i wywołało w Fezie ogólną sensację, gdyż profesor cieszył się powszechnym szacunkiem. Aresztowanie nastąpiło wskutek wykrycia w dokumentach, że Ludwik Fabre przed 10 laty był zaocznie skazany na śmierć podczas swego pobytu w niewoli niemieckiej. Stało się to na podstawie poufnych doniesień, jakoby pozostawał w ścisłych stosunkach z władzami niemieckimi, odgrywając rolę szpiega

w obozie dla jeńców.

Proces w Orleanie zadał kłam tym oskarżeniom. Zbadani świadkowie z obozu jeńców zeznali, że wprowadził prof. Fabre korzystał z większej swobody, niż jego towarzysze, lecz tylko dlatego, iż jako artysta - malarz pracował nad freskami w jednym z kościołów niemieckich. Nigdy nie było żadnych dowodów na to, by Fabre oddawał się szpiegostwu. Wobec tego prokuratorja wojskowa zrzekła się oskarżenia i b. kombatan, skazany przed 10 laty na śmierć, został zrehabilitowany.

150 słów na minutę.

Stenograf Izby deputowanych (Parlamentu) w Paryżu odpowiadał współpracownikowi „Echo de Paris”, że zapisywanie mowy Brianda było wyjątkową

przyjemnością.

Mówił on powoli, dykcję miał świetną i nie przekraczał on 150 słów na minutę. Natomiast mowa Poincaré dobiega 180 słów, Cailleaux 170 słów, Laval 170 słów, obecnego premiera Tardieu 170 na minutę.

Słynny mąż stanu Gambetta rozpoczynał swą mowę bardzo powoli, lecz stopniowo tempo jego przemówień się zwiększało i dochodziło do 190 słów na minutę. Również słynny przywódca socjalistów francuskich Jaures, zabity w 1914 roku, mówił 190 słów na minutę. Clemenceau mówił stosunkowo umiarkowanie — 170 słów na minutę. Lecz najgorszym mówcą dla stenografów był niezwykły poeta i polityk Derouledé, który przekraczał 290 słów na minutę.

Śmiech -- to zdrowie!

LADY

Lady Whitingam jest w błogosławionym stanie. Tego dnia, w którym już spodziewa się przyjścia dziecka na świat, przychodzi do niej madame Mahle.

— Dziwię się — mówi przybyła — że leżąc już w łóżku i oczekując dziecięcia, nie masz przy sobie doktora ani nawet akuszerki.

Lady Whitingam wyprostowała się dumnie:

— Ja i mój mąż otrzymaliśmy angielskie wychowanie i jestem tego zdania, że dzieci od najwcześniejszej młodości powinny zupełnie same dawać sobie radę.

U NAS INACZEJ...

Rzecz dzieje się w Londynie. Do autobusu przejeżdżającego przez Talfar Square wsiada

jakiś atletycznie zbudowany mężczyzna. Konduktor podchodzi do niego, żądając opłaty za bilet. Pasażer odmawia.

Wszelkie prośby i groźby nie odnoszą skutku, to też zirytowany wreszcie konduktor zatrzymuje wóz i woła policjanta.

Po paru sekundach do autobusu wchodzi mały, niepozorny policjant i robiąc groźną minę woła:

— Kto tu nie chce zapłacić za bilet?

Konduktor wskazuje mu opornego pasażera.

Policjant rzuca okiem na olbrzyma, waha się przez chwilę, poczem wyjmując portmonetkę i podchodząc do konduktora, pyta go szeptem:

— Ile się od niego należy?

BOBUŚ.

Matka Bobusia urodziła bliźnięta. Bobuś ogląda z zacięciem noworodki.

— No, jak ci się podobają? — pyta ojciec.

— Takiego dużego wyboru to niema, ale ostatecznie możnaby zatrzymać tego z zadartym nosem.

Dwa lata z piętnem hańby

Sekretarz sądu okręgowego opętany przez złego ducha

Wśród sądowników ogólnie zainteresowanie budził proces b. sekretarza prokuratury, a następnie sekretarza sądu grodzkiego w Otwocku, Józefa Gołębiowskiego, oskarżonego o rzekome nadużycia pieniężne.

Proces odkrył niezwykle zgoła okoliczności, w jakich pracują sądy podmiejskie, będące żerowiskiem pokątnych doradców. Okazało się mianowicie, że sekretarz Gołębiowski padł ofiarą intryg ze strony niejakego Kuczyńskiego, który był kiedyś sekretarzem sądu otwockiego, a następnie zwolniony za nadużycia po odbyciu kary rocznego więzienia osiadł obok sądu i stał się totumfackim.

Lokal sądu mieścił się w domu należącym do Kuczyńskiego. To dało możność pokątnakowi ulokowania się w bezpośrednim sąsiedztwie; na prawo drzwi do kancelarii sądowej, a na lewo do „sekretarza” (tak nazywany jest dotąd Kuczyński). Ciemny kniołek nie zawsze wiedział, które wejście jest

ważniejsze i Kuczyński miał bez liku klientów, którym pisał podania i powództwa, pobierając honorarium i przyjmując pieniądze na opłaty sądowe.

W czasie, gdy Gołębiowski był na urlopie poczęli zjawiać się liczni interesanci z reklamacjami, że dawno już powoływali sprawy do sądu a dotąd o nich nie słychać. Okazało się, że spraw tych w sądzie niema.

Sekretarz Gołębiowski znalazł się pod zarzutem przywłaszczenia opłat w kilkudziesięciu sprawach i zniszczenia akt. Wprowadził poszkodowani składali mu podania nie osobiście, lecz przez Kuczyńskiego, który mu wręczał również pieniądze, ale Kuczyński przedłożył sędziemu śledczemu własne „reperatorium”; w którym wpisywał daty rzekomego wręczenia podać Gołębiowskiemu i kategorycznie twierdził, że wszystkie mu oddał.

Sędzia śledczy uznał wykaz, przedłożony przez Kuczyńskiego, za dowód w sprawie.

Gołębiowski po długim śledztwie stanął przed sądem okręgowym.

Dopiero na rozprawie zarysował się prawdziwy obraz rzeczy. Poważni świadkowie wystawili Gołębiowskiemu jaknajlepsze świadectwo, Kuczyńskiego przedstawiono jako intryganta i człowieka bez skrupułów.

Adwokat Zimmel z Otwocka zeznał, że nielegalna „praktyka” Kuczyńskiego była kolosalna, po kilkaset spraw miesięcznie. Zdarszają się takie rzeczy, że Kuczyński prowadzi w tej samej sprawie interesy obu przeciwnych stron. Pisze skargę powódową, a następnie redaguje pozwanemu odpowiedź na powództwo.

Adwokat Krantz z Warszawy przytoczył przykłady nieuczciwości Kuczyńskiego.

Sąd okręgowy po dwudniowej rozprawie uniewinnił nieszczerliwego sekretarza, który od dwu lat pozostawał pod hańbiącym zarzutem i był półzłociem.

DRUKARNIA

UDZIAŁOWA

CZĘSTOCHOWA

N. MARJI PANNY Nr. 41.

WYKONYWA:

PLAKATY, AFISZE,
KSIĘGI, PROSPEKTY,
CYRKULARZE,
RACHUNKI,
CENNIKI,
DRUKI FIRMOWE,
NOTY, KALENDARZE,
KOPERTY,
WYDAWNICTWA,
KARTY ADRESOWE,
BILETY WIZYTOWE
I T. P.

CENY MOŻLIWIE NISKIE!

WYKONANIE STARANNE!

Gra Namietności.

ROMANS EROTYCZNY

48)

CZĘŚĆ III.

— O, Boże! Ależ ty jesteś pijana, Lidjo!

— Może to i dobrze że jestem pijana. Nie pamiętam o niczem. Ale to prawda, że zabiłam... Zabiłam Wityńskiego.

— To nie może być! — Krzyknął Jerzy. — Ty kłamiesz!

— Nie. Posłuchaj. Gdy dowiedziałam się o twojej zdradzie, postanowiłam zrobić z niego mojego kochanka, ponieważ on cię nienawidził, był twoim wrogiem. Tak cię kochałam! Oddałam mu się, aby on ciebie zabił!

— Rozumiesz? Aby wychodząc upojony z moich ramion musiał cię zabić... Miałam wstręt do niego. Wtedy, gdy zasnął przy moim boku, poczułam taki wstyd i taką nienawidź, że... udusiłam go!

Wykrzykiwała te straszne słowa prosto w twarz Jerzego, oplatając się wokół niego jak żmija. Odrzucił ją od siebie silnym ruchem.

— Ty to uczyniłaś, nieszczęsna? Ty? Ależ ty oszalałaś! To nie więzienie cię czeka, tylko szpital! Lidjo oprzytomnij! Zapomnij o tych okropnych kosztmarach. Ty nie zabiłaś tego człowieka. Obawiałem się niejednokrotnie, że zażywasz narkotyków. Lecz co się teraz z tobą stało? Zmieniłaś się nie do poznania. Co znaczy ten flakon z eterem? Ten tytoń pomieszany z opium! A ten biały proszek, to kokaina!

Mówiąc to, rzucił na podłogę flakon, który otworzyła, zawartość jego wyparowała natychmiast, deptał negami papierosy i biały proszek.

— Mówię ci, Jerzy, że ja go zabiłam, zabiłam dla ciebie!

— Nie, ty zabijasz samą siebie, Lidjo! Po namietności zmysłów, przyszła na ciebie namietność narkotyków.

Ta namietność zabija Lidjo! Zapomnij o mnie, pokochasz kogo innego.

— Zabiłam! Zabiłam! Przysięgam ci, że uczyniłam to!

Tarzała się po poduszkach. Zapach eteru unosił się w powietrzu. Dziwne oszołomienie ośladnęło młodzieńcem. Lidja czepiając się znowu jego rąk obezwładniała go uściskiem. Osunął się na dywan, starając się podnieść z wysiłkiem.

— O, mój jedyny! — jęczała Lidja. — Widzisz sam, że ja muszę umrzeć. Umrzeć przy tobie... umrzeć, unosząc ze sobą twój obraz.

Ręka młodej kobiety wsunęła się podstępnie pod poduszkę tapczanu i zacisnęła na rękojeści malego rewolweru, który podniosła do skroni.

Jerzy dostrzegł to jednak i pochwycił jej ramię. Zaczęła się pomiędzy nimi walka. Lidja zaciskała w dłoni broń, on starał się jej ją wyrwać.

— Umrzeć! Umrzeć! — szeptała.

Oboje stali teraz, trzymając się w objęciu. Jerzy czuł przenikliwy zapach perfum Lidji, pomieszany, wonią eteru, który oszalał go coraz bardziej.

Zdołał wreszcie uchwycić rewolwer, w chwili,

gdy Lidja znowu przykładła go do skroni. Wykreślił jej rękę, lecz jednocześnie rozległ się wystrzał. Jerzy padł na podłogę. Kula trafiła go w głowę.

— Ach! — krzyknęła Lidja, osłupiała z przerażenia.

W tej chwili z trzaskiem otworzyły się drzwi. Wpadła Janina, za nią Kornicz. Oboje byli bladzi i drżący z trwogi.

— Jerzy! Jerzy!

Janina rzuciła się na ciało swego męża. Z otwartej rany płynęła smuga krwi... Wraz z tą krwią uchodziło młode życie.

Obok niego leżał rewolwer. Janina pochwyciła go. Zobaczyła Lidję stojącą nieruchomo jak posąg. Postąpiła o krok ku niej.

— Ach, ta kobieta! Ta kobieta! — wybiegło z jej ust. Skierowała ku niej lufę rewolweru.

Kornicz podbiegł ku niej.

— Janko, co robisz? Czyż nie widzisz, że to obłąkana?

Tu jest dwoje nieszczęśliwych.

Ramię podniesione, aby ukarać winną, opadło. Lidja nie poruszyła się nawet. Janina zsunęła się na kolana i lzy jej spłynęły na bezkrwiste oblicze Jerzego.

— Moje szczęście! Moje biedne szczęście! — szeptała wśród łkań.

X.

Los igra nieraz z ludźmi jak kot z myszą.

Gdy zbyt pieści, można się zawsze obawiać jakiegoś perfidnego podstęp.

Janina, wysiadając z pociągu wraz ze swym odnalezionym synkiem i ojcem, przychodzącym do zdrowia po otrzymanych ciosach, sądziła że nadszedł kres jej nieszczęścia. Spieszyła do ukochanego małżonka, pewna, iż rodzinne ich szczęście oprze się wreszcie na niewzruszonych podstawach. W sercu jej śpiewała młodzieńcza radość. (d. c. n.)